

ЗАЦВЕРДЖАНА
Загад галоўнага ўпраўлення
па адукацыі аблвыканкама
ад 07.09.2024 № 111

ПАЛАЖЭННЕ
аб правядзенні абласных этапаў
конкурсаў у рамках
рэспубліканскай акцыі “Я гэты край
Радзімаю заву”

1. Агульныя палажэнні

1.1. У адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь на 2024 год, планам мерапрыемстваў па рэалізацыі Праграмы бесперапыннага выхавання дзяцей і моладзі на 2021-2025 гг. з мэтай удасканалення дзейнасці ўстаноў адукацыі па патрыятычным выхаванні дзяцей і навучэнскай моладзі праз актыўнае ўключэнне іх ва ўсебаковае вывучэнне гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны малой радзімы ў 2024 годзе ў рамках рэспубліканскай акцыі “Я гэты край Радзімаю заву” (далей – Акцыя) праводзяцца:

рэспубліканскі конкурс юных геолагаў;
рэспубліканскі конкурс “Праз мінулае ў сучаснасць”;
рэспубліканскі конкурс “Па старонках Дзёніка вандроўніка”.

1.2. Арганізатарам правядзення абласных этапаў конкурсаў у рамках Акцыі з’яўляецца галоўнае ўпраўленне па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама. Арганізацыйнае і метадычнае забеспячэнне правядзення абласных этапаў конкурсаў у рамках Акцыі ажыццяўляецца Дзяржаўнай установай дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці” (далей – Магілёўскі абласны цэнтр творчасці).

1.3. Мерапрыемствы Акцыі праводзяцца ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў (акрамя пункта 2.1.):

першы этап (адборачны) – ва ўстановах адукацыі;

другі этап (адборачны) – раённы, у тым ліку для гарадоў, якія маюць раённае дзяленне;

трэці этап (адборачны) – абласны. На дадзеным этапе могуць прымаць удзел установы адукацыі абласнога падпарадкавання;

чацвёрты (заклучны) – рэспубліканскі.

1.4. Для правядзення конкурсаў Акцыі на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне мерапрыемстваў Акцыі;

даводзіць інфармацыю аб мерапрыемствах Акцыі да ведама ўстаноў адукацыі;

вызначае месца і канкрэтныя даты правядзення адпаведнага этапу мерапрыемстваў Акцыі, якія прадугледжваюць вызначэнне пераможцаў і прызёраў;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы мерапрыемстваў Акцыі і зацвярджае яго ва ўстаноўленым парадку;

аналізуе і абагульняе вынікі мерапрыемстваў Акцыі;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі мерапрыемстваў Акцыі ў сродках масавай інфармацыі.

У склад аргкамітэтаў могуць уваходзіць прадстаўнікі зацікаўленых дзяржаўных органаў і арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў, устаноў адукацыі, сродкаў масавай інфармацыі, прадстаўнікі органаў самакіравання ўстаноў адукацыі і інш.

1.5. Для падвядзення вынікаў мерапрыемстваў Акцыі на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы, якое:

праводзіць ацэнку работ (у завочнай і вочнай (пры неабходнасці) формах);

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў мерапрыемстваў Акцыі;

прадстаўляе пратаколы па выніках мерапрыемстваў Акцыі ў адпаведны аргкамітэты.

1.6. Удзельнікі мерапрыемстваў Акцыі – асобныя навучэнцы, калектывы навучэнцаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, прафесійна-тэхнічнай адукацыі, сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай адукацыі, дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ў дзвюх узроставых катэгорыях: да 14 гадоў (уключна), ад 15 гадоў і болей (акрамя пунктаў 2.1. і 2.4.).

2. Асаблівасці правядзення мерапрыемстваў Акцыі.

2.1. Рэспубліканскі конкурс юных геологаў (далей – конкурс) праводзіцца з сакавіка па красавік 2024 года.

2.1.1. Асноўныя мэты і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай выхавання павагі да прыроднай спадчыны роднага краю і беражлівых адносін да яго багаццяў.

Асноўнымі задачамі конкурсу з'яўляюцца:

стварэнне ўмоў для развіцця геалагічнага руху сярод навучэнцаў;

выяўленне ведаў юных геологаў, іх практычных уменняў і навыкаў самастойнай даследчай дзейнасці геалагічнай накіраванасці;

павышэнне прыродазнаўчага адукацыйнага ўзроўню адносна прыродакарыстання і экалагічнай бяспечнай жыццядзейнасці;

выяўленне навучэнцаў, якія матываваны на вывучэнне геалагічных дысцыплін на павышаным узроўні;

садзейнічанне прафесійнаму самавызначэнню навучэнцаў.

2.1.2. Парадак правядзення конкурсу

У конкурсе прымаюць удзел асобныя навучэнцы ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі 8–11 класаў, навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах геалагічнай накіраванасці ўстаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі (не больш 2-х навучэнцаў ад установы).

Конкурс праводзіцца ў дыстанцыйным рэжыме ў адзін этап – рэспубліканскі, у тры туры – адборачны, практычны і заключны.

Для ўдзелу навучэнцаў у конкурсе ўстановы адукацыі да 11 сакавіка 2024 года запаўняюць заяўку на ўдзел, якая размешчана на платформе «Патрыот.by» (<https://patriot.rceek.by/>) у афішы мерапрыемства.

Першы тур (адборачны) праводзіцца ў дыстанцыйнай форме 21 сакавіка 2024 года з 11.00 (на працягу адной гадзіны). У першым туры навучэнцам неабходна выканаць тэставыя заданні, якія могуць уключаць пытанні па наступных тэмах: геалагічная будова Беларусі, фарміраванне крышталічнага падмурка, тэктанічная структура, агульная характарыстыка платформенага чахла, геамарфалогія, гідрагеалогія, мінералы і горныя пароды, карысныя выкапні, геалагічныя помнікі прыроды Беларусі.

Спасылка з доступам да тэста будзе размешчана на платформе «Патрыот.by» за гадзіну да пачатку тэста ў (з 10.00 гадзін).

Тэставыя заданні выконваюцца навучэнцамі адначасова ў прызначаны час (у 11.00). Па заканчэнні часу доступ да тэста будзе адмоўлены. Па выніках першага тура, 30 навучэнцаў, якія набяруць вышэйшы бал, будуць адабраны для ўдзелу ў другім туры конкурсу. Спіс з вынікамі будзе размешчаны на сайце Рэспубліканскага цэнтра (<https://rceek.by/>) 22 сакавіка пасля 15.00.

Другі тур (практычны) адбудзецца з 25 па 29 сакавіка 2024 года і будзе складацца з практычных заданняў. Заданні накіраваны на геалагічнае даследаванне малой радзімы, яе геамарфалагічных асаблівасцей, наяўнасці геалагічных працэсаў на тэрыторыі пражывання ўдзельнікаў конкурсу, а таксама на выяўленне экалага-геалагічнага стану мясцовасці, унясенне прапаноў і (ці) рэкамендацый па папярэджванні негатыўных наступстваў дзейнасці чалавека ці прыродных працэсаў.

Заданні да практычнага тура будуць высланы на электронную скрыню кожнаму яго ўдзельніку ў дзень пачатку тура, 25 сакавіка да 10.00.

Выніковыя конкурсныя матэрыялы ўдзельнікаў практычнага тура дасылаюцца на e-mail: krajaznaucy@mail.ru 29 сакавіка да 15.00. Работы, якія будуць дасланы назвай 15.00 разглядацца не будуць. Вынікі практычнага тура будуць размешчаны на сайце Рэспубліканскага цэнтра (<https://rceek.by/>) 1 красавіка пасля 16.00.

Па выніках практычнага тура 10 удзельнікаў, якія набяруць найбольшую колькасць балаў, будуць адабраны для ўдзелу ў трэцім (заклучным) туры конкурсу.

Трэці (заклучны) тур пройдзе 3 красавіка 2024 года з 15.00 у форме “бліц-апытання” у анлайн фармаце на платформе zoom. Спасылка для падключэння будзе папярэдне даслана на электронныя скрыні ўдзельнікаў заключнага этапу конкурсу.

“Бліц-апытанне” будзе складацца з пытанняў, якія тычацца геалагічных асаблівасцей Беларусі (для ўсіх удзельнікаў аднолькавыя пытанні), а таксама пытанняў, якія будуць сфармуляваны па матэрыялах практычных заданняў другога тура конкурсу (для кожнага ўдзельніка аднолькавая колькасць пытанняў адносна уласнай практычнай работы).

2.1.3. Пераможцы і прызёры конкурсу будуць вызначаны па найбольшай колькасці балаў заключнага тура.

Колькасць прызавых месцаў: I месца – два, II месца – тры, III месца – чатыры.

2.2. Абласны этап рэспубліканскага конкурсу “Праз мінулае ў сучаснасць”

2.2.1. Абласны этап рэспубліканскага конкурсу “Праз мінулае ў сучаснасць” праводзіцца з сакавіка па кастрычнік 2024 года.

2.2.2. Асноўныя мэты і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання ў навучэнцаў грамадзянска-патрыятычных пачуццяў, духоўнага ўзбагачэння праз пераемную сувязь пакаленняў, усведамлення навучэнцамі маральнай каштоўнасці асабістага дачынення да мінулага, сучаснасці і будучыні свайго краю.

Асноўнымі задачамі конкурсу з’яўляюцца:

далучэнне моладзі да дзейнасці, накіраванай на даследаванне і папярэдняе летапісу ўстановы адукацыі;

пашырэнне гісторыка-летапіснага кругагляду навучэнцаў;

адраджэнне і перайманне традыцый установы адукацыі;

умацаванне сувязяў паміж рознымі пакаленнямі навучэнцаў установы адукацыі;

матывацыя навучэнцаў да актыўнай стваральнай дзейнасці і адказнасці за свае ўчынкi;

выяўленне і заахвочванне лепшых юных даследчыкаў – актыўных удзельнікаў конкурсу.

2.2.3. Парадак правядзення конкурсу

Удзельнікамі конкурсу з’яўляюцца творчыя калектывы навучэнцаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі ва ўзроставай катэгорыі 13-18 гадоў.

2.2.4. Конкурс праводзіцца па намінацыях: “Летапіс устаноў агульнай сярэдняй адукацыі”, “Летапіс устаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі”, “Летапіс устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі”.

2.2.5. Удзельнікі конкурсу даследуюць гісторыю станаўлення і развіцця адукацыі на дадзенай тэрыторыі ў розныя гістарычныя перыяды; здабываюць, аналізуюць, сістэматызуюць і абагульняюць інфармацыю, атрыманую з розных інфармацыйных крыніц аб дадзенай установе адукацыі, яе настаўніках і адметных выпускніках; праводзяць культурна-асветніцкую работу па захаванні традыцый установы адукацыі і папулярызацыі дзейнасці яе настаўнікаў і выпускнікоў.

Пры стварэнні летапісу ўдзельнікі конкурсу прытрымліваюцца храналагічнага прынцыпу, асаблівую ўвагу надаюць зменам, якія адбываліся ва ўстанове адукацыі з цягам часу.

2.2.6. На конкурс прадстаўляецца летапіс установы адукацыі, які складаецца з наступных частак:

даследчага матэрыялу (не болей 3-х старонак) па гісторыі станаўлення і развіцця адукацыі на дадзенай тэрыторыі (ад першай згадкі да сённяшняга дня), з указаннем выкарыстаных гістарычных крыніц;

летапіснага матэрыялу, дзе прадстаўлены ў храналагічнай паслядоўнасці: найбольш адметныя старонкі гісторыі ўстановы адукацыі з прадстаўленнем пацвярджаючых фотаматэрыялаў, а таксама выявы (фотаздымак, малюнак, макет, план і г.д.) установы адукацыі ў розныя гады яе існавання; творчая дзейнасць і працоўны шлях славурых настаўнікаў і выпускнікоў, педагогаў-ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны (дапаўняецца фотаздымкамі, фотадакументамі і г.д.); традыцыі, значныя дасягненні ўстановы адукацыі;

апісанне прадмета (-аў) (з фотавывявай), які прадстаўляе каштоўнасць для дадзенай установы адукацыі і адлюстроўвае важныя вехі гістарычнага развіцця ўстановы (можа знаходзіцца ў музеі, музейнай экспазіцыі, ці захоўвацца асобна);

матэрыял, які пацвярджае правядзенне культурна-асветніцкіх мерапрыемстваў па папулярызацыі і захаванні гісторыі ўстановы адукацыі.

Адначасова з папярэдым варыянтам летапісу, прадстаўляецца яго электронная версія, якая цалкам дубліруе папярэды варыянт.

2.2.7. Асноўныя крытэрыі ацэнкі конкурсных матэрыялаў:

адпаведнасць патрабаванням адносна структуры летапісу;

аналітычны падыход;

змястоўнасць матэрыялу;

храналагічная паслядоўнасць;

культурна-асветніцкая і папулярызацыйная дзейнасць;

творчы падыход у афармленні;

культура мовы.

2.2.8. Для ўдзелу ў абласным этапе рэспубліканскага конкурсу раённыя, гарадскія ўстановы дадатковай адукацыі да 27 верасня 2024 года павінны запоўніць заяўку на ўдзел, якая размяшчаецца на ўкладцы “Патрыот.by” Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці (<http://www.oct.by/>). Заяўка ўключае прадстаўленне канкрэтных дадзеных пераможцаў і прызёраў раённых, гарадскіх этапаў конкурсу і матэрыялаў удзельнікаў конкурсу у электронным выглядзе.

Папярковы варыянт зарэгістраваных матэрыялаў, а таксама пратаколы пасяджэнняў журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў раённага, гарадскога этапу конкурсу дасылаюцца да 1 кастрычніка 2024 года на адрас: 212017, г. Магілёў, ул. Танкавая, 2Б.

Тэлефон для даведак: 80222 206217 (аддзел краязнаўства і пошукавай працы Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці), электронны адрас: kraevedMogilev@yandex.by

2.3. Абласны этап рэспубліканскага конкурсу “Па старонках Дзённіка вандроўніка” (далей – конкурс) праводзіцца з сакавіка па лістапад 2024 года.

2.3.1. Асноўныя мэты і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання патрыятызму ў навучэнцаў праз іх далучэнне да актыўнай турысцка-экскурсійнай дзейнасці.

Асноўнымі задачамі конкурсу з’яўляюцца:

пашырэнне ведаў навучэнцаў аб гістарычнай, культурнай і прыроднай спадчыне роднага краю;

развіццё пазнавальнай дзейнасці навучэнцаў і іх творчых здольнасцей;

удасканаленне сістэмы турысцка-экскурсійнай работы ва ўстановах адукацыі, развіццё адукацыйнага турызму.

2.3.2. Парадак правядзення конкурсу

У конкурсе прымаюць удзел навучэнцы агульнай сярэдняй адукацыі ў дзвюх катэгорыях: 1-4 класы, 5-11 класы.

Навучэнцы індывідуальна (у суправаджэнні законных прадстаўнікоў непаўналетняга) або ў складзе экскурсійных груп удзельнічаюць у экскурсіях/паходах, запаўняюць Дзённік вандроўніка (далей – Дзённік), у якім фіксуюць наведаныя аб’екты гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны нашай краіны.

Дзённік запаўняецца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі, якія размешчаны на сайце Рэспубліканскага цэнтра ([https://tcek.by/Турысцка-экскурсійная праца](https://tcek.by/Турысцка-экскурсійная_праца)).

2.3.3. Конкурсная работа складаецца з Дзённіка і творчай работы “З алоўкам у вандроўку”.

Пры ацэнцы Дзённіка ўлічваецца наяўнасць наступных паказчыкаў: колькасць экскурсій/паходаў, у якіх прынялі ўдзел навучэнцы (ад 2 да 5, у залежнасці ад узросту);

паўната запаўнення табліц (на экскурсіях/паходах, якія здзейснілі навучэнцы);

выкананыя заданні (для навучэнцаў II і III ступеняў адукацыі, якія размешчаны ў канцы Дзённіка);

адзнакі (абавязкова) аб наведванні экскурсійных аб’ектаў;

qr-коды – спасылкі на фотаздымкі (фотаздымкі павінны быць зроблены на фоне аб’ектаў маршруту і мець подпіс: дата, назва аб’ектаў, месца знаходжання);

запіс, які зроблены падчас ці пасля экскурсіі/паходу (разварот Дзённіка “Для заметок/Мои впечатления”).

Таксама будзе ацэньвацца афармленне, акуратнасць запаўнення Дзённіка, культура мовы.

Творчая работа “З алоўкам у вандроўку” (далей – творчая работа) – гэта матэрыял інфармацыйна-публіцыстычнага жанру ў выглядзе нататкі адной з экскурсіі/паходу: аповед аб падзеях, уражаннях, назіраннях, сустрэчах з цікавымі людзьмі. Матэрыял павінен змяшчаць завязку (пачатак падзеі), развіццё дзеянняў (апісанне канкрэтных дзеянняў, якія адбыліся падчас экскурсіі/паходу), кульмінацыю (найбольш цікавы, яркі момант у экскурсіі/паходзе), развязку (уражанні, якія засталіся пасля экскурсіі/паходу).

На конкурс падаецца творчая работа напісаная ад рукі ўдзельнікам конкурсу.

Асноўныя крытэрыі ацэнкі конкурсных матэрыялаў:

адпаведнасць патрабаванням да конкурснага матэрыялу;

змястоўнасць (паўната раскрыцця, арыгінальнасць задумы);

аўтарскае прадстаўленне работы (самастойныя і абгрунтаваныя меркаванні, адпаведнасць зместу ўзросту аўтара);

адпаведнасць жанру (нататкі);

культура мовы.

Вынікі конкурсу падводзяцца па суме балаў ацэнкі Дзённіка і творчай работы.

2.3.4. Для ўдзелу ў абласным этапе рэспубліканскага конкурсу раённыя, гарадскія ўстановы дадатковай адукацыі да 15 лістапада 2024 года павінны запоўніць заяўку на ўдзел, якая размяшчаецца на ўкладцы “Патрыот.by” Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці (<http://www.oct.by/>). Заяўка ўключае прадстаўленне канкрэтных дадзеных пераможцаў і прызёраў раённых, гарадскіх этапаў конкурсу і матэрыялаў удзельнікаў конкурсу у электронным выглядзе.

Папярковы варыянт зарэгістраваных матэрыялаў, а таксама пратаколы пасяджэнняў журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў раённага, гарадскога этапу конкурсу дасылаюцца да 20 лістапада 2024 года на адрас: 212017, г. Магілёў, ул. Танкавая, 2Б.

Тэлефон для даведак: 80222 206217 (аддзел краязнаўства і пошукавай працы Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці), электронны адрас: kraevedMogilev@yandex.by

3. Конкурсныя работы павінны абавязкова мець тытульную старонку з пазначэннем поўнай назвы ўстановы адукацыі (без скарачэнняў), раёна, вобласці, назвы конкурсу і тэмы працы, інфармацыі аб аўтары работы (прозвішча, імя, імя па бацьку, клас/аб'яднанне па інтарэсах/група навучання) і аб кіраўніку/кіраўніках (прозвішча, імя, імя па бацьку (без скарачэнняў), пасада), а таксама нумары кантактных тэлефонаў. Да матэрыялу, напісанага на рускай мове, неабходна ўключыць тытульную старонку на беларускай мове.

4. Аўтары, удзельнікі мерапрыемстваў, даюць згоду арганізатарам адпаведных этапаў правядзення мерапрыемстваў на публікацыю сваіх работ у друкаваных і (ці) электронных выданнях, публічнаю дэманстрацыю на сайтах арганізатараў, некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў з мэтай папулярызацыі Акцыі (з захаваннем аўтарскіх правоў), а таксама згоду на праўку і скарачэнні (пры неабходнасці) тэкставых матэрыялаў з захаваннем аўтарскай пазіцыі.

5. Падвядзенне вынікаў мерапрыемстваў Акцыі

Пераможцы і прызёры мерапрыемстваў Акцыі вызначаюцца ў кожнай намінацыі і ўзроставай катэгорыі згодна з парадкам правядзення адпаведнага мерапрыемства.

Пры падвядзенні вынікаў мерапрыемстваў Акцыі пры роўнай колькасці балаў на падставе рашэння журы можа ўсталёўвацца адпаведная колькасць прызаў месцаў (першае, другое, трэцяе).

Пераможцы і прызёры абласнога этапу конкурсаў Акцыі ўзнагароджваюцца дыпламамі I, II, III ступені галоўнага ўпраўлення па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама.

6. Фінансаванне мерапрыемстваў Акцыі ажыццяўляецца:

на першым, другім, трэцім этапах – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам;

Камандзіровачныя выдаткі педагогам і праезд удзельнікаў мерапрыемстваў заключнага этапу адпаведнага мерапрыемства Акцыі ажыццяўляецца за кошт накіроўваючай арганізацыі.

ЗАЦВЕРДЖАНА
Загад галоўнага ўпраўлення
па адукацыі аблвыканкама
ад 04.03.2024 № 111

Склад арганізацыйнага камітэта абласных этапаў конкурсаў у рамках рэспубліканскай акцыі “Я гэты край Радзімаю заву”

Кускова Ірына
Міхайлаўна намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама, старшыня

Аўсеенка Ігар
Міхайлавіч дырэктар Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”, намеснік старшыні

Клімянкова Алена
Валер'еўна намеснік начальніка аддзела выхаваўчай работы і аховы дзяцінства галоўнага ўпраўлення па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама

Стральцова
Наталля
Мікалаеўна намеснік дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”

Зубовіч
Вольга
Аляксандраўна загадчык аддзела краязнаўства і пошукавай работы Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”

Кажагулаў Цімур
Кайргельдыевіч загадчык аддзела турызму, спартыўнага арыентавання і экскурсій Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”

Вянглоўская
Таццяна
Мікалаеўна метадыст аддзела краязнаўства і пошукавай работы Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”

Бойчанка Вольга
Леанідаўна метадыст аддзела турызму, спартыўнага арыентавання і экскурсій Дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі “Магілёўскі абласны цэнтр творчасці”